

*Petrőczy Kata Szidónia
összes költeménye*

*Mercator
Stúdió*

Felelős kiadó a Mercator Stúdió vezetője

Műszaki szerkesztés, tipográfia: Dr. Pétery Kristóf

ISBN 963 606 487 3

Mercator Stúdió, 2007

Mercator Stúdió Elektronikus Könyvkiadó
2000 Szentendre, Harkály u. 17.

www.akonyv.hu, www.peterybooks.hu

Tel/Fax: 06-26-301-549

Mobil: 06-30-305-9489

e-mail: info@akonyv.hu

Petrőczy Kata Szidónia

(1662-1708)

**Petrőczy Kata Szidónia
összes költeménye**

Tartalom

I.	5	XXIII. Más. Ének.	46
II. Vers! Vers!	7	XXIV. Vers.	47
III. Vers	8	XXV. Más. Szemfényvesztő	
IV.	9	versekre való replica.	48
V.	11	XXVI. Más. Apáca nótára.	50
VI. Más. Hol vagyok, nem vágyok ...	15	XXVII. Más ének. Egy török nótára.	52
VII. Más. Forog az szerencse... nótájára.	17	XXVIII. Más. Kemény János Erdélyi Fejedelem nótájára.	54
VIII. Más. Nótája: Minden nap jó reggel...	19	XXIX. Más. Nótája: Az Múzsák szállási...	56
IX. Más. Nótája: Áldott vagy méhecske.	21	XXX. Más. Nótája: Forog az szerencse, mit...	59
X. Más. Halotti nótára kit szoktak trambitálni.	23	XXXI. Vers. Vers.	62
XI.	24	XXXII. Vers.	63
XII. Más. Fakadj meg bár szemem hulló könyv... nótájára.	25	XXXIII. Ének. Nótája: Oh, én reméltelen...	64
XIII. Vers.	29	XXXIV. Vers.	67
XIV. Más. Nótája: Áldott vagy míhecske...	30	XXXV. Más. Nótája: Egekbe lakozó szentséges Háromság... (Balassa Bálint)	68
XV. Más. Ugyanazon Nótája.	32	XXXVI. Vers.	71
XVI. Vers. Vers.	34	I. (XXXVII.) Új ének. Nóta: Mit bízik e világ...	72
XVII. Más. Melyet szerzett, midőn maga közel való víre miatt szenedett elviselhetetlen súlyos keresztet.	35	II. (XXXVIII.) Más, egy Tót ének, Shlubokosti Serca meho nota. Csinálta, mikor Isten súlyos nyavalyába megsegítette.	75
XVIII. Más. Nótája: Sokan szólnak most...	37	III. (XXXIX.) Más Nótája.	77
XIX. Vers.	40	IV. (XL.)	79
XX. Más. Nótája: Az múzsák szállási... avagy ahhoz hasonló.	41	V. (XLI.) Németből fordított új ének Ach wie nichtig	80
XXI.	43	VI. (XLII.). Vers.	82
XXII. Más, az bolond szerelembe élőkről, mely nehezen válnak egymástul, melyet társán maga kínja nevelésére tapasztalván szerzett volt.	44	VII. (XLIII.) Más vers.	83
		VIII. (XLIV.) Németből fordított új ének Oh Jesu Christ Mein Lebenslicht.	84
		IX. (XLV.)	86

I.

.....
.....
Megvallom Istenem, gonoszt cselekedtem,
Sok bűnnel lelkemet én meg ferteztettem.

Csak az Úr egyedül az én segítségem,
Noha nem érdemlem, de van remésem,
Hogy még megkegyelmez, és el nem hagy engem,
Tudom, hogy kínokat szenvedett érettem.

Zokogva könyörgök, szemed reám fordíts,
Hogy tisztuljon lelkem, Lelkeddel erősíts,
Penitenciára, kit kezdtem, bátoríts,
S irgalmasságodnak jó írával gyógyíts.

Istenem, adj erőt türelmességre,
Szívembe malasztot tiszta könyörgésre,
Ez elkezdett harcon pokol seregére,
Nyertes legyen, s neved nagy dicsőretére.

Kárhozat rút mocskát mosd le én szívemről,
Bűnnek nagy fájdalmát vedd el bús fejemről,
Véreddel megváltott keserves lelkemről,
Ki téged megbántott, kis gyarló férgedrűl.

Az te szent testednek ostorozásaért,
Segíts meg engemet öt mély sebeidért,
Nyújtsad kegyelmedet drága halálodért,
Ne hagyj el engemet annak érdeméért.

Tarts meg én lelkemet, az kit belé adtál,
Kit nem pokolnak, de magadnak tartottál,
Az te szent véreddel drágán megváltottál,
És dicsőretedre neveltél s tápláltál.

Az én szívem pedig jótul elhanyaglott,
Az jót nem követvén az gonoszhoz hajlott,
Melyet az gyarlóság énnékem ajánlott,
Kárhozat tőribe, íme megakadott.

Szent Isten, engemet, szegény kis férgedet
Ne hagyj el, de segíts, hadd áldjam nevedet,
Énhozzám is mutasd, uram, jó kedvedet,
Hogy az megtérőkhöz nyújtod kezedet.

Igaz vagy Istenem és igen irgalmas,
Mint mennyen és földön csak te vagy hatalmas,
Látod az én szívem mely igen fájdalmas,
És nem gyógyíthatja kívüléd senki más.

Drága szent véredért légy az én oltalmom,
Az gonosz sátánon légyen diadalmom,
Sok gonosz bűnömért ne add meg jutalmom,
Tekints szolgálódra, s enyhítsed fájdalmom.

Oh, szánj meg Istenem, s az én könyörgésem,
Én édes Istenem, ne bocsásd üresen,
Hogy én legyek példa sok bűnös térhessen
Penitenciára, s gyógyulást vehessen.

Nincsen kívüléd, aki segíthetne,
Hogy én szegény fejem üdvösséget nyerne,
Adjad, könyörgésem tehozzád felérne,
Az te kegyelmeddel, mint jó írral térne.

Ím bűn tömlőcéből tehozzád kiáltok,
S tetőd az égből segítséget várok,
Kívüled, Istenem, semmit sem óhajtok,
Áldj meg Uram engem, ne fogjon az átok.

Áldott légy örökké teljes Szent Háromság,
Az ki bír mindennel, ő a hatalmasság,
Hiszem, hogy nékem is léssen irgalmasság,
Tőle megadatik üdvösség s boldogság.

Ámen.

II.

Vers! Vers!

Üdvözlég jó Jézus, egyetlen szerelmem,
Üdvözlég megváltóm, édes segedelmem,
Üdvözlég, üdvözlég, óh én üdvösségem,
Üdvözlég Szép Jézus, édes reménységem.

III.

Vers

Siralmas volt, tudom, az én születésem,
Siralmas s árvául volt felnevelésem,
Siralmas, keserves szárnyomra kelésem,
Siralmas lesz holtig búba gyötrődésem,

Mert szívem a búba, mint sűrű füstbe fúl,
Jaj, az szerencsének tettem ki tárgyul,
Ó, kegyetlensége nem szűnik, de újul,
Szerencsétlen vagyok, s bánatom lángja gyúl.

IV.

Szegény fejem, múlnak napjaim bajjal,
Mindenfelől környülvétetvén gonddal,
Jaj, szüntelen folynak óráim jajjal,
Nincs nyugodalmam, epedek sok búval.

Azt reménlem fekvén estve ágyamra,
Talán reggel jutok boldog órára,
Megvidulok, mert kocka fordul hatra,
De szívem fájdalmára fordul vakra.

Vajha szívem már valaha vehetne
Vigasztolást, s nyugodolmot nyerhetne,
Búm elmúlván boldog időt érhetne,
Csendes szívvel, víg orcával élhetne...

De az bánat hatalmába engemet
Vött, s rabjává tette az én szívemet,
Napról napra többítvén gyötrelmemet,
Kímíletlen neveli sebeimet.

Sok gondolkodás miatt elfáradtam,
Reméntelenségemben el bágyodtam,
Boldogulást várván búra jutottam,
Időtől várt reménségben csalódtam.

Az sok bánat csoportozik ellenem,
Víg örömet nem lehet reménlenem,
Boldogtalanul kell holtomig élnem,
Sok zokogással könyvezvén gyötrődnem.

Kis koromba mindjárt jutottam búra,
Én anyámtul hagyattam árvaságra,
Keserves szörnyű gyámoltalanságra,
Várt örömöm fordult szomorúságra.

Oh, ki lehet valaha ilyen búra,
Kinek lehetne része ennyi gondba,
Elhagyatván nagy gyámoltalanságba,
Mint az én igyem, ily keserves sorsba?

Bőven könyvem szemeimből naponként
Hull, s bús szívem bágyad bennem óránként,
Sok nyavalyám szaporodván nevel kint,
Újabb gondat bús szívemre hoz megint.

Szörnyű bú s gond én szomorú szívemet,
Teljességgel már minden jó kedvemet,
Földhöz verte kicsiny remétségemet,
Homályba burítván napfényemet.

Ellenségem uralkodnak én rajtam,
Javaimtul már épen megfosztattam,
Ilyen gyámoltalan sorsra jutottam,
Irigyem gonosz nyelvére adattam.

Sokan vadnak, kik örülik én búmot,
És nevelik óránként bánatimat,
Meg nem szánják szörnyű könyvhullásimat,
Sőt nevetik boldogtalan sorsomat.

Az irigyek elveszteni akarnak,
Kígyó módra követ ellenem fúnak,
Mint vipera kígyó, szörnyen mardasnak,
Újabb-újabb találmánnyal aggasztnak.
Soha nem volt nékem semmi örömöm,
.....
.....
.....

V.

Az bánatot Atyám, tekints kérlek reám
Irgalmas szemeiddel,
És nézd bűneimet, fertelmességimet,
De légy hozzám jó kedvvel,
Vigasztalj meg búmba, egyedül voltomba,
Vigasztalj Szent Lelkeddel!

Noha sok bűnömmel azt nem titkolom el,
Sőt ellőttem megvallom,
Mert azokat látod és orvosolhatod,
Mert tied az hatalom,
Mint Mennyen és földön, tenger mélységében
Tied az birodalom.

Sokszor bosszontálak s haragítottalak,
Noha jó Atyám voltál,
Tőled elpártoltam, ördöghöz hajlottam,
Mégis meg nem utáltál,
Noha ostoroddal, látogatsz próbáddal,
Hiszem, hogy el nem hagytál.

Reám eresztetted én ellenségeimet,
Kik engemet tapodnak,
Mert te megaláztál s lábok alá adtál,
Azért hatalmaskodnak,
Újjab rettentéssel, sok fenyegetéssel
Én reám agyarkodnak.

Jovaimat nékem elpredálván épen
Te látod szíve titkát,
Hogy az mit meghagy is, kötve hagy abban is,
Te tudod ő szándékát
Tudod, nem én jómra, sőt nagy romlásomra
Vetette meg hálóját.

De ez legnehezebb és legkeservesebb,
Háborgatja szívemet,
Javunkat elosztván, mindentől megfosztván
Azzal gyötör engemet,
Hogy fogságba tartja, nagy vasba jártatja
Tőled rendelt férjemet.

Nincs semmi gyámolom, csak te vagy oltalmom,
Oh én édes Istenem,
Nincs itt atyámfia, ki pártomat fogja,
Csak békével kell túrnom,
Itt minden retteneti, nagy hatalmát féli,
Sőt támadnak ellenem.

Ha egyszer vidámít, viszontag szomorít,
Hol biztat, hol nógat,
Sokszor, hogy már szolgált, vet ismeg akadált,
S igen ajánlja magát,
Hogy megszabadítja, de meghosszabbítja
Szegíny szolgád rabságát.

Hatalmas emberek törekedéseket
Megutálván megveti,
S én sok siralmimot és jajgatásimot
Látja, de csak neveti,
Hogy utána járok, nem szán hogy fáradok,
Sőt szívét keményíti.

Senki nem tudhatja, által nem láthatja,
Mit forr álnok szívébe,
Hogy így tétovázik, hol hevül, hol fázik
Ravaszul elméjében,
Csak te látod Uram, Szentséges Jehovám,
Mit tött fel ő szívében.

Előtted nincs rejtve, sem semmi elfedve
Az ő gondolatiban.
Tudod ő szándékát, istentelen voltát,
Ne segéld dolgaiban,
Támadj fel mellettem, és légy segedelmem,
Vezérem utaimban.

Hogy te ösvényeden nem tántorodván el
Járjak nagy bátorságban,

Tőle ne rettegjek, semmitől se féljek,
Óh áldj meg okossággal,
Hogy az ő hálóját, megvetett horogját
Elkörüljem jó móddal.

Vesd ásót árkába, akaszd hálójába,
Melyet nékem készített,
Esmerje meg maga, mi volt az ő dolga,
S kitől szégyenítettet,
És hogy velem voltál, tőle oltalmaztál,
S nagy hatalmad segített.

Szabadíts férjemet, bűnös kis férgedet
Ez hatalmas kezéből,
Add meg szabadságát és minden jószágát,
Áldd meg kegyességéből,
Mint régen Szent Jobbot megáldja jóvoltod,
Segétse ínségébül.

Hiszem, nem rövidült, se meg nem kisebbült
Szent karod és hatalmod,
Nagy irgalmasságod, megvagyon jóvoltod,
Könnyen vigasztalhatod,
Szánj meg azért engem, tekénts nagy ínségem,
Szívem fájdalmát látod.

Az mit az emberek épen elveszettek,
Tartnak lehetetlennek,
Könnyű az tenálad, hogy erős te karod,
Hadd lássák meg mindenek,
És hogy te vagy velem, te vagy segedelmem,
Nem hagysz markába ennek.

Tölts bé fogadásod és szép ajánlásod,
Tölts be ígéretedet,
Hogyha segítségül hílak teljes szívből,
Keresem Fölségedet,
Nyomorúságomba velem lész, s nagy bumba
Nyújtod segedelmedet.

Hiszem erős hittel, hogy az mit ígértél
    Megadod Szent Fiadért,
Engem megvigasztalsz, és soha el nem hagyasz
    Az ő szent érdeméért.
Mert érettem adtad, keresztfán áldoztad,
    Meghallgatsz szent nevéért.
Adassék dicsősség, örökké tisztesség
    Tenéked Szent Háromság,
Egy bizony Istenség, dicsírendő Felség,
    Ki vagyok örök uraság,
Ne hadd bús lelkeket, nyújtsad jobb kezedet,
    Tied az hatalmasság.

VI.

Más. Hol vagyok, nem vágyok ...

Keseredett szívem immár mihez bízol,
Szomorúságidban kihez folyamodol,
Nincsen ez világon, ki tanácsot adjon,
Avagy megvigasztaljon.

Ki lehetne vajon oly igaz barátod,
Kinek jelenthetnéd te titkos bánatod,
Azt nem találhatod, magadat fogyatod,
Fájdalmidat jajgatod.

Mert szintén az földig nyom az keserűség,
Elfogyott s nem újul benned az reménség,
Kik csak éjjel-nappal, így epedsz sok búval,
Sok titkos sóhajtással.

Az reméntelenség benned nevededik,
Senki fájdalmidon nem is szánakodik,
Sőt inkább nevetnek, tapsolván örülnek
Az te irigyid ennek.

Neveli kínodat az titkos hallgatás,
Hogy nem jelentheted senkinek fájdalmas,
Jaj már így kínlódván, magadot fogyotván
Élsz, könyveket hullatván.

Senyvedjed békével szomorúságidot,
Mert az mennyi Úr tudja fájdalmidat,
Terjeszed eleiben ügyedöt, s ő ebben
Megsegít keresztedben.

Ő gyógyíthatja meg az te sérelmidet,
Jó írral köti bé halálos sebedet,
Titkodnak tudója, csak ő orvoslója,
Igyednek pártfogója.

Bízzál azért benne, mert ad könnyedséget,
Az te keresztedbe nyújt még segítséget,
Ha sújtol is itten, de azután Menyben
Meg nyugot nagy örömben.

VII.

Más. Forog az szerencse... nótájára.

Sebes árvizeknek, kegyetlen szeleknek
Érzem kemény zúgását,
Szívemnek fájdalmit, iszonyú kínjait,
Szemeim könnyhullását,
Meg nem állíthatom, óránként jajgatom
Szerencsém változását.

Mert naponként nőnek, soha meg nem szűnnek
Bánatimnak árjai,
Sebesült szívemet, elhagyott elmémet
Szomorúság szelei
Igen ostromolják, életemet fogyotják
Engem vesztő kínjai.

Már el fogyott nékem minden reménségem,
Víg órámot nem várom,
Sőt mind éjjel-nappal epedvén sok búval
Fájdalmimot jajgatom,
S minthogy így gyötrődöm, szörnyen emésztődöm,
Halálomat ohajtom.

Nincsen orvossága, semmi vigassága
Búba epedt szívemnek,
Kevés a szánója, nincs vigasztalója,
Jaj, ily reméntelessenek,
Nemhogy enyhítője, avagy segítője
Lehetne én ügyemnek.

Azért teljeséggel, bizony nagy készséggel
Kévánok elköltözni,
Ez gonosz világtul s mulandó voltátul
Nagy örömmel búcsúzni,
Ha Isten akarja, ne késsék órája,
Kész vagyok már meghalni.

Mert a halál nékem lehet segítségem,
Hogy elfelejtsem búmat,
És ő enyhítheti, sebemet beköti,
Gyógyítja fájdalmimat,
Elveszi szívemről, letörli szememről
Gyakor könnyhullásimot.

VIII.

Más. Nótája: Minden nap jó reggel...

Sűrű könyvhullással, gyakor sóhajtással
Emlétem én sorsomat,
Mert bánatim árja bús, szívemnek jajja,
S boldogtalanságomat
Naponkint neveli, szívemet epeszti
Újítván fájdalmimat.

Szívbeli sebeim, szerencsétlenségim
Óránkint nevednek,
Sok fohászzkodásim, gyakor jajmondásim
Szintén megemésztenek,
Elmúlt remétségem, nőtten nő ínségem
S bánatim nem kímílnék.

Mindenben ismérem, szívem kínját érzem,
Sebeimet jajgatom,
Az álnok szerencse kegyetlen bilincse
Rajtam vagy, jól látom,
Mert mikor nyugovást, várnék megújulást,
Haragját tapasztalom.

Velem mostohául, nagy kímiletlenül
Bánék, minden jól látja,
Minden örömemet, várt remétségemet
Mert bánatra fordítja,
Valamit elkezdek, semmit nem végezek
Boldogul, mert elrontja.

Mindenkor háborút, nyugvás helyet hoz bűt,
Ellenem hadakozik,
Sok keserűséget, szívbeli ínséget
Hoz reám s meg nem szűnik,
Valamíg életem el nem fogy, azt vélem,
Haragja el nem múlik.

Mostoha kezei és mérges nyíljai
Ejtnek halálos sebet,
Ritka mosolygási és apolgotási
Osztnak keserű mérget,
Gyakor változása, állhatatlansága
Nemz reméltelenséget.

Gonosz fősvény marka, ki méreggel rakva,
Nyújt kis jó után sok bűt,
Kincses adománya, mint Etnának lángja,
Skorpiókkal rakott út,
Aki jóvát veszi, ottan veszély ír,
Követi s utána fut.

Kinek jóvát osztja, szabadságtul fosztja,
Repszti hálójába,
Onnan szabadulni, csendességet érni
Nem lehet, mert markába
Az üstökét tartja, és holtig jártatja
Ő Labirintusába.

Nem bízom ő benne, mert minden jó kedve
Teljes keserűséggel,
Egy marokni mézzel, ha kínál epével
Tetézi sok ínséggel,
Kinek kezét nyújtja, veszélybe taszítja,
Játszik kegyetlenséggel.

De hiszem, az Isten hogy kegyelmes léssen,
Meg szán szegíny fejemet,
Az szerencse ellen ő felemel engem,
Megsegíti ügyemet,
Sok bánatim után üdvesség kútján
Viszi Mennybe lelkemet.

IX.

Más. Nótája: Áldott vagy méhecske.

Szomorúságimnak mikor lészen vége,
Elbágyadt szívemnek nincsen reménysége,
Megúnt életemnek sincsen kedvessége,
Mert naponkint fogyat szomorúság mérge.

Gyakor fohászzkodás szomorú szívemet
Bágyasztja, mert sok bú háborgat engemet,
Senki nem láthatja az én jó kedvemet,
Az bánat aggasztja én árva fejemet.

Nincsen reménsége sohonnán szegénynek,
Semmi vigassága nem lehet szívemnek,
Nincsen csendessége búval tölt elmémnek,
Mert homályba burult célja jókedvemnek.

Átkozott szerencse, szomorúságimnak,
Csak te vagy az oka sok sóhajtásimnak,
Te vagy indítója fohászzkodásimnak,
Hogy állhatatlan vagy, oka siralmimnak.

Kérlek jelents meg azt, mért oly állhatatos
Az állhatatlanságba vagy, s oly igen gyors,
Szíveket rettentő, serény s igen okos,
S egy helybe meg nem áll kereked, mert szárnyos.

Kinn, tenger közepén állván meg nem állasz,
Nagy erős gályákat fenékre szállítasz,
Kiknek kedveskedel, reájok mosolygasz,
Mosolygásod méreg, mindent szomorítasz.

Hogyha jobb kezedből kis kincsedet nyújtod,
Az ki bízik ahhoz, szívét vidámítod,
Bal kezedbe viszonyt ostorodot tartod,
Kevés javad után azzal látogatod.

Sokat kis kunyhóbul úri méltóságra,
Rongyos parasztot is emelsz uraságra,
Viszontag nagy urat gyámoltalanságra,
Juttatsz víg kedveket nagy szomorúságra.

Mert állhatatlanság néked minden dolgod,
Kit mint csúfolhass meg, arra van nagy gondod,
Noha szép, ragyogó s fénlík uraságod,
Boldog, kihez nem fér az te álnokságod.

Szemed mindenféle vigyázással vagyon,
Hogy szegínt, gazdagot kímíletlen rontson,
Szegény markod kis jót, fősvény mérget adjon,
És kegyetlen szíved senkit meg ne szánjon.

Egy helyből másokra bolygasz szél mentibe,
Nem nyugszol meg sohol s vagy természetedbe
Igen állhatatlan és csalárd mindenben,
Azon mesterkedel, kit ejthess veszélben.

Boldog az oly ember, ki az te zászlódat
Nem látta, kerülte labirintusodat,
És jól általlátta sok csalárdságodat,
És meg nem kóstitolta mérges italodat.

De én boldogtalan, ím mire jutottam,
Noha kerültelek, hálódba akadtam,
Még gyermek koromba kezedbe adattam,
Gyámoltalanságra árvául maradtam.

Te sok változásid ha jutnak eszembe,
Sok sóhajtásokat indítanak szívembe,
Nincsen semmi részem a jó szerencsébe,
Holtig fogok úszni szerencsétlenségbe.

De tudom, az nagy Úr reám tekint Mennyből,
Megmenti lelkemet földi ínségéből,
Megpirulsz Fortuna, mert a te kezedből
Megszabadít, hiszem, ingyen kegyelméből.

X.

Más. Halotti nótára kit szoktak trambitálni.

Oh én boldogtalan, ó keserves sorsom,
Kinek holtig búba léssen maradásom,
Mint tenger habjain, olyan én forgásom,
Szerencse kerekén no sok változásom.

Mert, jaj, Titiuskint, rágattatik szívem,
Változó szerencsém miatt bágyad lelkem,
Földhöz verettetett már minden jókedvem,
Mert az porba hever virágzó életem.

Naprul napra az bú nevededik rajtam,
Véletlen esetem, mert, jaj, ezt nem vártam,
Boldogulás helyett ím, mire jutottam,
Gonosz szerencsének tárgyul adattattam.

Mostaha kezei íme, mely súlyosok,
Céljokká töltenek az sok változások,
Áradnak bánatim, mint bő vízfolyások,
Mint tengerbe csöpp víz, én fájdalmom oly sok.

Oh mérges nyíljai, jaj, mint sebesítnek,
Oh sok változási végre megemésztnek,
Vége életemnek mert, jaj, csak ők léznek,
Erőmet fogyatván majd az sírban tesznek.

XI.

.....
.....
.....
.....
Azért, hogy szívembe, igaz hűségembe
Gáncsot nem lelt hálája.

Ne büntesse Isten, hiti szerint kérem,
De csak megismértesse
Véle, hogy miije volt, s hozzá mely igaz volt
Szívem, s megemlegesse,
Vétkeit siratván, könyveket hullatván
Istenét megkövesse.

Csak Istenre bízom, kibe hóltig bízom
Már minden bánatimot,
Neve az vers főbe, az kihez mindenbe
Hű voltom, s ezzel szómot
Végezván óhajtom, s szívesen várom
Boldog kimúlásomat.

XII.

Más. Fakadj meg bár szemem hulló könyv... nótájára.

Oh kedves violám, hogy kezdjem el szómat,
Hozzád én édesem, méltó panaszimat,
Miképpen terjesszem elődbe kínomat,
Hogy meg ne bántsalak, s értsed fájdalmimat.

Benned csak egyedől nyugodott meg szívem,
Nálad nélkül soha nem volt semmi kedvem,
Hogy változtál így meg, mért gyűlölsz így engem,
Mért nem jut eszedbe az én nagy hűségem.

Mióta szívemet, tudod, néked adtam,
Az igaz hűségbe soha nem hibáztam,
Csak gondolattal is, s ellened nem jártam,
De mégis meguntál, jaj, mire jutottam!

Nem félsz-e Istentől sokszori hitedért,
Melyet hogy meg szegtél mások szerelméért,
Bizonyos hogy útálsz most egy személyeért,
Hitvesed halálát óhajtod kedvéért.

Micsoda okokból méltóbb szerelmedre,
Kincse vagy személye hatott-é szívedre,
Nemzete s erkölcsé kötelez-e erre,
Hogy így én személyem jutott gyűlölségre?

Semmibe különbnek nem tartom magamnál,
Sőt az én hűségem böcsösebb aranynál,
Melyet, tudom, nem lelsz édes szívem annál,
Mert bizony kedvesebb más ottan náladnál.

Tudom hogy éretted, s az te szerelmedért
Meg nem veti bizony nem cseréli másért,

.....

.....

.....
.....
Hidd el, ha nem szólok is, szívembe leszen,
Az igaz ítélőt én bíróul teszem.

Vajon mért haragutt az havazás közbe,
Gondolod, nem tudom, hogy akkor szívedbe
Szomorú hír jutott, mikor egy szegletbe
Csókoltad, mit mondál, nincsen mentség ebbe.

Mert immár sajdítván, hogy hozzá hajlottál,
Mindenkor vigyáztam, akárholott voltál,
Tudtam, bizony, tudtam, akármit mondottál,
Nehezen szenvedtem, hogy úgy megútáltál.

Egyet sem szólottam, csak sok sóhajtással,
Fogyattam éltemet titkos könyvhullással,
Nem akartam őtet megbántani azzal,
Mert úgy tetszett, hogy volt hozzám barátsággal.

Az szégyen is engem tartóztatott, hidd el,
Mert voltam te hozzád, édesem, hűséggel,
Hogy nem kellek immár hű szeretetemmel,
E volt a hálája, megfizettél ezzel.

Minden szavaimat, én édes violám,
Visszamagyarázod, nem is nézhetsz reám,
Ok nélkül gyűlölsz így, egyetlenegy rózsám,
Méltó-e miatta, hogy haragudjál rám.

Mikor panaszképpen mondottad előttem,
Hogy neheztel reád, nem tudod mért, véltem,
Ott halok meg mindjárt, de mégis eltűrtem,
Mért nyomod a lábát, csak nem azt feleltem.

Az kályhás kemence eleget hallhatott,
Ott mulattál véle, s tartottál tanácsot,
Gondoltad, én látván, csalod ez bolondot,
Vajh, ki gyakran sok szód az lelkemig hatott.

Oh ki lehet vajon ilyen boldogtalan,
Mint én oly megvetett, igen gyámoltalan,
Várom halálomat reám minduntalan,
Mint hogy már szót attál ő is várja talám.

Ítélje meg minden az én kínjaimat,
Nem orvosolhatni az én fájdalmimat,
Könyvezve ohajtom ily megunásimat,
Holtomig siratom megvetett voltomat.

Elég nagy gyötrelem az szomorú szívnek,
Állhatatlanságát ha szenvedni egynek,
Hát hogy bírhatnám el terhét e kettőnek,
Ki számlálhatná meg sebeit szívemnek.

De talám ő mégis igaz léssen hozzám,
Nem hiszi el szódat, meg nem hajol talám,
Mert egy kemény szavát egyszer hozzád hallám,
Jó barátságomért nem ás vermet alám.

Talán nem úgy, mint te előttem játszottál,
És hogy nem gyanakszom, azért gondolkodtál,
De több volt tréfánál az csók s az mit súgtál,
Azért vigyáztam rád, olykor mit mondottál.

Hol szíved, hol lelked volt, hallottom, neve,
Ígirted hittel is, hogy vagy igaz híve,
Ha meghalok, holtom után, ha lesz kedve,
Övé lész, és várod, halálom ne késne.

Csak magamba tartom holtig gyötrelmimet,
Versekké enyhítem keserűségemet,
Kinek terjeszthetném eleibe sebemet,
Nincs, csak sírván nézem írott verseimet.

De méltán Istentől félhetnél, édesem,
Mert esküvéseidet megszegted sok ízben,
Bizony megtekinti még az én ínségem,
Mert előtte nyilván van az én hűségem.

Nem is panaszolom ezeket senkinek,
Csak néki egyedül, mert tudom mindennek
Ő legjobb orvosa, úgy én bús szívemnek,
Lesz oltalmazója elhagyott igyemnek.

Ő lesz hálálója hű szeretetemnek,
Noha okom s módom lött volna, de ennek
Kötele nem szakadt el, és hűségemnek
Ő lesz fizetője, s pajzsa éltemnek.

Nem ezt érdemlettem volna tőled szívem,
Ha bűntől nem féltél azért semmiképen,
Ne vött volna erre akár csak a szégyen,
Kínom enyhítője már az Isten légyen.

XIII.

Vers.

Igaz Isten ne hagyj, tűrésre erőt adj,
Nyújtsad segedelmedet,
Enyhéts szívem kínját, gyógyítsad fájdalmát,
Ne vond meg kegyelmedet,
Vedd hozzád lelkemet, szánd meg gyötrelmimet,
Hadd áldjom szent nevedet!

XIV.

Más. Nótája: Áldott vagy míhecske...

Oh én boldogtalan, jaj, mire jutottam,
Sok könnyhullatásim miatt elbágyadtam,
Számlálván sok búmot épen ellankadtam,
Az szomorúságnak rabul adattattam.

Nem szárad meg szemem a könnyhullatástul,
Szívem bennem elholt a sok sóhajtástul,
Erőm elszakadott a fohászzkodástul,
Már búcsúmot vettem minden vigaságtul.

Ki miatt bús szívem dobog és bennem vér,
Mint halálra váltba megváltozott az vér,
Sok kínjaim miatt megindul az sok ér,
Végzetlen sok gond én bús szívemhez fér.

Sokfelé fordítom szomorú elmémet,
Hogy vigasztalhatnám elbágyadt szívemet,
Találnék oly írat, mellyel sebeimet
Kötözném, enyhétvén az én gyötrelmimet.

Vetem szemeimet kerti virágokra,
Tavasszal zöldellő árnyékos ágakra,
Szép folyó vizekre, csorgó patakokra,
De az is nem használ, minden fordul búra.

Ez világi pompát könyves szemmel nézem,
Tündöklő szép voltát noha én szemlélem,
De semmi örömem nincsen abba nékem,
Semmi vigasztalást nem lelhet bús szívem.

Ha kezembe veszem szokott muzsikámot,
Reménlem, enyhítem azzal az én búmot,
És vigasztalásomra kezdvén nótámat,
Indítja a helyet könnyhullatásimot.

Az miből másoknak lehet vigassága,
Abbul nő szívemnek nagy szomorúsága,
Sohonnon nem lehet annak orvossága,
Mert már el burított az bánat soksága.

Oh, jaj, mely keserves szomorú szívemnek,
Hogy nincsen szánója keserves igyemnek,
Ki-ki vígan élvén az maga kedvének
Kedvez, szaporítván kínját sebeimnek.

Ha szánnak is néha kevéssé barátim,
Hamar elfelejtik, hogy az én kínjaim
Meg nem csendesülnek, ki miatt fájdalmim
Inkább nevednek, s áradnak könnyeim.

Szokatlant megszokni, jaj, mi nehéz nékem,
Óránkint gyötrődik emiatt bús lelkem,
Sem éjjel, sem nappal nincsen könnyebbségem,
Sőt kegyetlenkedvén nőttön nő ínségem.

Oh, vajha az Isten meghallgatná szómat,
Ne késnék, de hozná el boldog órámat,
Bizony vígan várom én kimulásomat,
Mert tudom, elveszem tőle örök jómat.

XV. Más. Ugyanazon Nótája.

Én sok sóhajtásim, vajon mikor szűntök,
Szívemnek fájdalmi, mért nem csendesültök,
Boldogtalan idők, hogy nem könyörültök
Rajtam, s bánatimnak mért hogy így örültök.

Az sok foházkodás fonnyasztja szívemet,
Könyvezve kínlódván szomorú éltemet
Siratom, és gyötröm óránként lelketem,
Mert már elvesztettem jó remétségemet.

Sem éjjel, sem nappal nincsen könnyebbségem,
Jaj, szegíny fejemnek, ím, mint nő ínségem,
Mert újultan újul reméntelenségem,
És nem léssen, tudom, itten segítségem.

Fájdalommal érzem, hogy újul óránként
Az reméntelenség, s bús szívem újabb kínt
Érez, mert fájdalma növekedik megint,
S követ, mint az árnyék szokta a szép napfínt.

Szomorú szívemet bánat folyheiből,
Ki menti meg vajon az ő kötelébül,
Nem vehet pihenést keserűségébül,
Jaj, nem szabadulhat ez bú tömlicébül.

Lészen-e még haszna sok sóhajtásimnak,
Avagy megszánója könnyhullatásimnak,
Lelek-e még írat szörnyű fájdalmimnak,
Lesz-e jó vége valaha sok búmnak.

Ez bánat homálya vajon eloszlik-e,
Szívemet epesztő sok keserűsége,
Remétség szikrája vajon bennem él-e,
És homályba burult napom felvirrad-e?

De már semmiképpen néncsen remétségem,
Jó napokat érvén hogy keserűségem
Immáron megszűnjék valaha, s ínségem
Múlják el, s lehessen kedves csendességem.

Jaj immáron nékem, kit az sok szílvész ér,
Jaj szegény fejemnek, kihez sok bú, gond fér,
Rebegő bús nyelvem semmit szólni nem mér,
Hogy szomorú szívem már örömet nem ér.

Hanem ha az nagy Úr reám tekint, meg szán,
Világi kínomat ott fenn orvosolván
Felviszi lelkemet Mennybe vigasztalván,
Hiszem, hogy el nem hagy, mert jó Istenem van.

XVI.

Vers. Vers.

Állhatalanságba állandó szerencse,
Keseredett szívek rettentő bilincse,
Kinek elmulandó java s minden kincse,
Mint vízi buborík, akárki tekintse.

XVII.

Más. Melyet szerzett, midőn maga közel való vére miatt szenvedett elviselhetetlen súlyos keresztet.

Véreből származott, jaj, halálos mérgem,
Vérem miatt újul óránkint inségem,
Vérem oka, hogy fogy az én egészségem,
Mert miatta megunt, ki volt reménségem.

Átkozott órába fogant fajtalanság,
Szomorúságomra született gonoszság,
Vérével fertezést kívánó ocsmányság,
Vére veszedelmén tomboló gyilkosság.

Oka kínjaimnak, sőt halálomnak is,
Miatta nőtt rajtam ez fájdalmas kilís,
Óránkint mérget nyel szomorú lelkem is,
Mert sérti szívemet ez öldöklő tövis.

Bizony megkönyvezne, ki sebeit látná,
Méltó gyötrelmimet, mint én, úgy tudhatná,
Tenger gondolatimot által láthatná,
Sok sóhajtásimot ha megszámlálhatná.

Reméttelen éltem kétséggel határos,
Mind költöm, mind fektetnek ez már siralmas,
Mirígyes sebektől szívem oly fájdalmas,
Meggyógyulhatatlan nyavalyám halálos.

Akár ülök, járok, kínjaim nem szűnnek,
Akár mit míveljek, azok nem kímílnék,
Bánatim tüzei szívembe nem hűlnek,
Szüntelen ostromló gondolatim nőnek.

Más. Melyet szerzett, midőn maga közel való víre
miatt szenvedett elviselhetetlen súlyos keresztet.

Szívvesztő mirigyim óránként újulnak,
Sok siralmas okok újabb lángot fúrnak
Szomorú szívemre, s épen földig nyomnak,
Öröm sem reménség bennem nem újulnak.

Nincs már orvosága sebesült szívemnek,
Mert nincs csendessége háború elmémnek,
Nincs vigasztalója szomorú életemnek
Csak az halál vethet véget gyötrelmemnek.

XVIII.

Más. Nótája: Sokan szólnak most...

Bágyadt szívem csendesedjél, s enyhítsed búdat,
És tűréssel orvosoljad te fájdalmidat,
Mert lám senki meg nem szánja sok kínjaidat,
Jaj, nincs, az ki elfordítsa te bánatidat.

Vajon könyvez-é valaki könnyhullásidon,
Kinek esik meg az szíve sok siralmidon,
Szánakodik-é valaki sóhajtásidon,
Hogy megszárván segítséget tenéked adjon?

Nincsen senki oly barátod, ki vigasztaljon,
Avagy az te keresztedbe szívesen szánjon,
És megszárván állhatatosan megmaradjon
Az szánakodásba, s néked tanácsot adjon.

Kiki maga kedvén járván csak azt ohajtja,
És az maga szíve sebit kiki jajgatja,
Noha szörnyű sebeidet minden jól látja,
Ha szán is, de azokat nem orvosolhatja.

Mért gyötröd tehát magadot, tűrjed békivel,
Az mivel te kéntelen vagy, vedd fel jó szívvel,
Mert nem orvosolhatni ezt csupán csak ezzel,
Bízzad az Istenre búdat te sebeiddel.

Békességes tűrés, vajh, ki jó és hasznos ír,
Bút elűző, sebgyógyító, minden jóval bír,
Boldog akinek szívébe ez a vendég fér,
Mert a vállán lévő terhkel az nagy könnyen bír.

Nem csak magadot emészted, engem is rontasz,
Sok nyughatatlanságoddal engem fogyasztasz,
Mind éjjel és nappal, íme miként fárasztasz,
Sok zokogással éppen már elbágyasztasz.

Keresnék elég módot vigasztalásodra,
Ha lelhetnék csendességet valaha jómra,
De heába, nem csendesülsz, és siralmomra
Fordul minden szép multság, és újabb búra.

Nem vigasztalna meg az Orfeus lantja is,
A szép Nimfák friss nótája, nem kellő az is,
Szép virágok és zöld ágak közt ha sétálsz is,
Nem vidámsz, de sóhajtasz könyvezve mégis.

Bús embernél legkedvesebb az szép zöld erdő,
Az sem adhat vigasztalást, az is nem kellő,
Folyók, vizek, szép források, nyári szép szellő,
Minden világi sok szépség búdat nevelő.

Sokszor szakasztod álmodat dobogásoddal,
Nem lelek semmi nyugovást búsulásoddal,
Neveled én nyavalyámot sóhajtásiddal,
Látom, holtig emésztődöl ily szörnyű búval.

Vajon ez tűrhetetlenség lesz-e orvosod,
Eképpen csak emésztődven újul fájdalmód,
Bánatidat, jaj, neveled és nem orvoslod,
Írtyidnek örömökre léssen bánatod.

Fedezd azért, amint lehet, te fájdalmidat,
Ne vigadjanak írtyid, s te siralmidat,
Ne nevéssék meg tapsolván sok kínjaidat,
De bosszúságokra vigadj, titkold el búdat.

Vajh, ki sokszor méreg fekszik a jó méz alatt,
Sokszor az jó étekbe van keserű falat,
Szomorú gyászt is gyakran fed be az szép skárlát,
Nem árt a buba mutatni vidám álorcát.

Mézet tettes, ha mérget nyelsz, semmit ne búsulj,
Isten légyen reménséged, s azáltal újulj,
Ő megsegét, és el nem hagy, csak hozzá fordulj,
Bánatidat bízd őreá, ne félj, sőt örülj.

Mert más senki e világon nem vigasztalhat,
Sebedet sem gyógyíthatja, ő orvosolhat,
Ne búsulj hát, bízzál benne, mert ő megáldhat
Örömmel, s ez zápor után jó üdőt adhat.

Felejts el hát, szívem, búdat, ő benne remélj,
Az sok ostromló szelektől semmit is ne félj,
Csak őtet híven szolgáljadj és csak neki élj,
Vigasztalást, segítséget csak őtőle kérj.

Az mikor néki tetszik, megsegét tégedet,
Noha még elsőbe várja megtéréседet,
Higyjed, eljön, mert megszánja sok keresztedet,
Térj hozzája, s benne veszed reménségedet.

XIX.

Vers.

Oh, ki kírkedhetnék jó szerencsével,
Annak állhatatos kedveskedésével,
Hogyha mosolyog is, gazdagít kincsivel,
Kevís idő múlva tetézi méreggel.

Oh, ki boldog ember, kinek nincs szívébe
Gyógyulhatatlan seb, s csendes elméjébe,
Nem fél és nem retteg jó szerencséjébe,
S változástúl nem tart, vigad életébe.

Oh, ki boldog ember, ki nem adós másnak,
Ura, s nem szolgája az ő javainak,
S nemis tékozlója Isten áldásinak,
Jó példaadója az ő szomszédinak.

XX.

Más. Nótája: Az múzsák szállási... avagy ahhoz hasonló.

Jaj, szívem gyötrelmi, sebeim fájdalmi
Vajon de mikor szűntök,
Sűrű könnyhullásim, gyakor sóhajtásim
Naponkint, ím mint nőnek,
Bánatim sebembe, elbágyadt szívembe
Újabb nyilakkal lőnek.

Látom, hogy már soha nem vidul, mert moha,
Mint rút köd bús szívemet,
Szomorúságimnak, méltó siralmimnak
Elburítá elmémet,
Fölyhőt szaporítok, sóhajtásimmal, oh,
Fogyatom életemet.

Szánjatok kősziklák, erdők, kies puszták,
Bánkódjatok énrajtam,
Szánjatok meg, kérlek, mert, jaj, buba élek,
És ím, mire jutottam,
Mezők szép virági, vizek friss folyási,
Könyvezetek énrajtam.

Erdei sok vadak, repülő madarak,
Sok jajszómot halljátok,
Te is csendes Echó, hallod, hogy gyakran oh
Jön ki számon, s tudjátok
Okát bánatimnak, gyakor panaszimnak,
Miért, hogy meg nem szántok?

Oh, könnyörületlen, kemény és kegyetlen
Tigrisek és sárkányok,
Méltó siralmimon, szörnyű fájdalmimon
Néktek is, oroszlányok,
Essék meg szívetek, áradjon könyvetek,
Mérges vipera kígyók!

Tengernek habjai, cet- és más halai,
Értsétek meg jajszómot,
Kérlek, megszánjatok, bár csak sóhajtsatok,
S enyhítsétek kínomat
Azzal, mert már nékem nincsen reménségem,
Hogy elfelejtsem búmot.

Ha Orfeust régen hallgattátok híven,
Hogy kesergett lantjával,
Sőt még Proserpina, Poklok királynéja
Megszánta, s bánatjával
Lágyította szívét, Euridicéjét
Megnyerte nótájával.

Méltán engemet is szánhattok, mert én is
Kesergek, jaj, szüntelen,
Mind éjjel és nappal bús óráim jajjal
Múlnak, s abban véletlen,
Mint mély örvényébe, tenger mélységébe
Merültem reméntelen.

Kedveskedő Múzsák, ékes szavú Nimfák,
.....

XXI.

.....
Oh, élet, mért mégy el azoktul,
Az kik üresek ilyen kintul,
S nehezen válnak ez világtul,
Nem emésztődven ily sok bútul.

Mért gyötresz így, kérlek, engemet,
S várakozással bús szívemet
Mért nyújtják az párkák éltemet,
Hogy felejthetném gyötrelmimet.

Oh, világ, mely szörnyű vagy nékem,
Így gondolkodván nő ínségem,
Oh, ha léssen végbúcsúvétem
Tőled, s vígan elköltözésem.

Oh, szörnyű késedelmes halál,
Ki kezébe megnyugvásom áll,
Ohajtva várlak, s fájdalommal
Várlak, mért késel, jöjj el halál!

Ne késsél, óh, halál, már kérlek,
Ha rút vagy is, tőled nem félek,
Hílak téged, mert buba élek,
Mert tudom, tenálad nyugvást lelek.

Más, az bolond szerelembe élőkőről, mely nehezen válnak egymástul, melyet társán maga kínja nevelésére tapasztalván szerzett volt.

XXII.

Más, az bolond szerelembe élőkőről, mely nehezen válnak egymástul, melyet társán maga kínja nevelésére tapasztalván szerzett volt.

Az szomorú szívet ki vígasztalhatja,
Minden elenyészett napját nem láthatja,
Róla gondolkodván szívesen óhajtja,
Elmúlt szeme elől könnyezve sóhajtja.

Bánatnak felyhői ottan elburítják,
Sötét ködeivel béhomályosítják,
Még csak sugárit is látnia nem hagyják,
Ezerféle kínra gondolati vonják.

Képtelen hallgatni, noha szól szívébe
Az kín, és óránként fogatja éltébe,
Magába temeti és bús elméjébe,
Fetreg, mint félig holt az ő gyötrelmibe.

Az mit szíve szeret, attul eltávozván
Él, nem élvén élne nélkül, és meghalván
Esztenőknek véli óráit, számlálván,
Egy nap sokszor meghal, él halva kínlódván.

Noha nincsen szíve, annak kínját érzi,
Másnak adván rabul gondolattal nézi
Fájdalmas sebeit, s kételkedve hiszi,
Fél, remél, egyszersmind hogy kedvesen veszi.

Okát bánatinak kínjai közt áldja,
Hogy éljen sokáig, szívesen kívánja,
Éljen, éljen frissen, bú nélkül, és hallja
Meg az ő szavait, s végtére megszánja.

Elég hálája lesz szomorúságinak,
Ha szánja a fájdalmát, és hitelt ad annak,
Hogy egyedül övé, nem hajt fejet másnak,
Oh, mely nagy jutalom gyakor halálának.

XXIII. Más. Ének.

Gondolatim árja bús fejemre áradott,
Mindenféle búnak szívem tárgyul adatott,
Öröm és reménség kívől magán hagyatott,
Sok gyötrelmim között éppen már elbágyadott.

Nem elég-é nappal az sok bánat hogy gyötör,
De álmomba is ront, sértvén, mint egy éles tör,
Szüntelen ostromol, s mindenfelől reám tör,
És úgy megkörnyékezett, mint madarat a tör.

Egy óráig nyugtom, oh, vajha még lehetne,
Keveset pihenvén szívem kedvén élhetne,
Az tövises kertbűl sík mezőre mehetne,
Sok siralmi után örömet hogy érhetne.

Ohajtom, de nincsen már semmi reménségem,
Mert sok gyötrelmimbűl csak az halál mentségem,
Csak ő nyugasztal meg, ő lehet segítségem,
Másoknak keserű, de nékem nyereségem.

XXIV.

Vers.

Sok ezer gondolat, jaj, óránként fáraszt,
Keserves könyveket szemeimből áraszt,
Szívemet emészti, erőtlenét, s bágyaszt,
Időmnek jobb korán kíméletlen aggaszt.

XXV.

Más. Szemfényvesztő versekre való replica.

Valamint Sismunda kedves Quisdardusát
Szerette igazán, sohol annak mását
Nem lelte, úgy én is szeretlek, de lássad,
Mert engem nem kívánsz, hanem más látását.

Keserves halálnál esik nehezebben
Tőled távul létem, szívemet szüntelen
Gyötri, de szívedet, tudom bizony ebben,
Nem bántja miattam, hogy úgy szeress engem.

Az melynek szemeit úgy kívánod látni,
Hiszem, az jó Istent meg fogod utálni,
Ha ilyen hívedet miatta megunni
Nem szántad, hát más is mit tud reménleni.

Tudom e versed is nem énreám esik,
Így az bolondokat szép szóval hitetik,
Hiszem, szabadságot el nem rekesztetik,
Egymás szerelmébe szabad élnünk holtig.

Szerencse elmédet mint függőbe tartja,
Addig még az Isten életemet nyújtja,
Akkor is, kit szeretsz, te néked ne adja,
És nem néked birik, mért kapdossz hát rajta.

Árvaságra ügyed, úgy tudom, nem jutott,
Hogy özvegye lehess, szívesen kívánod,
Igaz hitvesednek hogy halálát várod,
Isten tudja, kinek mennyi időt adott.

És hogy részesülni kívánsz szerelmembe,
Bizony másra célyozz szóddal e versedbe,
Mert te azt jól tudod, hogy az én szívembe
Benn voltál, és voltam hozzád nagy hűségbe.

Én várlak szívesen, én édes violám,
Nem az kit óhajtasz, noha nem érted rám,
Hogy feljön csillagod, nem bánom, fényljék bár,
De még könnyes szemmel emlékezel rólam.

Az Isten szándékát kívánom meg áldja,
Mindennek, néked is, mint szíved kívánja,
Tudod, életembe azt ő meg nem adja,
Kész vagyok meghalni, ha Isten akarja.

Vígasztald azután, az kit szíved kíván,
Édesem, de tudom megemlékezel rám,
És sokszor megsiratsz, s könyvezel ohajtván,
S mondod, oh, Uristen, hű társom hol van?

Ha másak személye néked nem kellene,
Úgy hiszem, hogy szíved fogytig híven élne,
Mégmásulhatatlan hűségel szeretne,
De nem lehet, mert már mondottál ellene.

XXVI. Más. Apáca nótára.

Mi lehet világba már annál nagyobb kín,
Mint az szívnek gyötrelme,
Ki magával nem bír, csak ohajt könyvezvén,
Újul sebe sérelme,
Úsz sűrű könyvein, mint tenger habjain,
Jaj, nincsen segedelme.

Minden felől írni nyílja bánatinak,
Oh, mint jajgatja sebet,
Nincsen reménsége, szomorúságinak
Érhesse immár végét,
Mert reátódulnak, szüntelen harcolnak,
S nem várja könnyebbségét.

Szerencsétlenségnek boldogtalan célja
Az bús, háborodott szív,
Az ki sok sebeit jajgatva számlálja,
Mert nem állandó s hív,
Kincsével kínálja, hogy veszély találja,
Szüntelen ellen vív.

Ha tettet is néha, kínjait tagadja,
De el nem titkolhatja,
Ajaka mosolyog, de még is más tudja,
Szívibe fül bánatja,
Magát halni hagyá, mint virág, ha ragya
Veri és elhullatja.

Oh, én boldogtalan, nékem is ez sorsom,
Jaj, jaj, sebem fájdalmi,
Bánatim sokságát jelentik, ritmusim,
Jaj, jaj, szívem kínjai,
Világba nincs másom, így kínlódó társom,
Jaj, jaj, szívem gyötrelmi!

És hogy meg nem szánja senki panaszimot,
Jaj, fáj szomorú szívem,
Csak néked, Úristen, szörnyű fájdalomot
Jelenti meg bús fejem,
Mostan panaszimot, rövid ritmusimot
Könyves szemmel végezem.

XXVII.

Más ének. Egy török nótára.

Bánat tengerébe merült,
Szomorúságba torkig dőlt,
Új sebek miatt elrémült
Szívem, mert bánatja újult.

Kétséggé fordult reménye,
Homályba burult napfénye,
Mint az tengernek fővénye,
Oly sok s mély búja örvénye.

Bágyasztja a sok sóhajtás,
Kibül árad könnyhullatás,
Melyet követvén jajgatás,
Sebemnek igen fájdalmas.

Mint sebes szelek zúgási,
Tenger vize áradási,
Olyak, mint vizek folyási
Bánatimnak újulási.

Szüntelen egymást követik,
Egy nem múltán más adatik,
Mint sebes nyíllal löttetik,
Bús szívemet sebesítik.

Jaj nékem, szegíny fejemnek,
Nincs segítője igyemnek,
Sem szánója ínségemnek,
Így kell múlni életemnek.

Sok zokogással óráim,
Folynak, jaj, megunt napjaim,
Búval teljes esztendeim,
Múlnak s újulnak sebeim.

Az idők mulásával is,
Könyebségem akárhol is,
Nincs s ront-veszt sok búm, jaj, mégis,
Elfogyott reménségem is.

Békességes tűrés kell hát,
Mellyel vígasztalja magát
Bús szívem, szomorúságát,
Bízza Istenre fájdalmát.

Véget vetek verseimnek,
Mert nincs benne bús szívemnek,
Vígasztalása lelkenek,
Sőt áradása könyvemnek.

XXVIII.**Más. Kemény János Erdélyi
Fejedelem nótájára.**

Múlnak esztendeim,
Keserves napjaim,
Eszteendőknék tetsző, búval tölt óráim,
És újulnak gyógyulhatatlan sebeim.

Fájdalmi szívemnek,
Halálos sebemnek,
Szüntelenül nővén szomorú éltemnek
Kínját szaporítják bús, árva fejemnek.

Sok gondolatokkal,
Keserves jajszókkal
Töltöm én időmet, mulatván azokkal,
Epesztvén szívemet sok sóhajtásokkal.

Éltemet fogyatom,
És végét óhajtom
Mindennap meghalván, mégsem jön halálom,
Boldogtalan sorssal élek holtig, látom.

Kin sok gondolatim,
Emésztő kínjaim,
Fellegszaporító gyakor sóhajtásim
Nékem éjjel-nappal mulatótársaim.

Mégséncsen szánója,
Nemhogy orvoslója,
Volna sebeimnek hú ápolgatója,
S halálos nyavalyámnak meggyógyítója.

De ezt szerencsémnek,
Az ki oka ennek,
Tulajdoníthatom, mivel gyötrelmimnek
Örül, és elvonja írást sebeimnek.

Állhatatlan maga,
S állhatatos dolga,
Kínzásomba fáradhatatlan mivolta,
S csak ebben állandó nekem ártalmomra.

Az szeléd elméket,
Ő szelédségeket
Mágneskövé teszi, s acéllá szíveket,
Kegyetlenségre hajtja természeteket.

Mi hasznom hát nékem,
Hogy gyötrődik életem,
Panaszolnom tovább, mert szomorú szívem,
Nem remélhet gyógyulást halálos sebem.

Azért csak sóhajtok
Magamba s hallgatok,
Nem panaszlom, noha sok kínokat látok,
Mint az gyertyavilág, óránként csak fogyok.

Talán holtom után
Egyet sóhajt s megszán,
Én sok gyötrelmimet azzal meghálálván,
Elsenyvedt szívemnek ezt jutalmul adván.

Valaha ki tudja,
Mert kínozt látja,
Késő szánakodással jutalmaztatja,
Mondván, immár elmúlt szegénynek bánatja.

XXIX.**Más. Nótája: Az Múzsák szállási...**

Az ki vízbehaló, lelkét kiejánló
habhoz kap s míg életet
Remél tusakodván, haboktul hántatván,
Azoktul vár mentséget,
Végső pihenésig, élete végéig
Vár mégis segítséget.

Sőt az tengeren is, rút szílvészekben is
Sokat reménség táplál,
Gályájok ha bomlik, kősziklákon romlik,
Veszti sok hab ostrommal,
Reménségek nem hűl, gályadarabra ül
Sok, és kívánt partra száll.

De én reméntelen, s igen szerencsétlen
Holtig ily búa élek,
Ki lesz szabadítóm, s bumba vígasztalóm,
És jaj, honnan reménlek,
Hogy ki kezét nyújtsa, szívem vidámítsa,
Ki árnyéktúl is félek.

Világnak szépsége, kincse, s ékessége
Lehet-e vígasztalóm,
Úri méltóságba, nyugodalmát abba
Szívemnek nem találom,
Mert minden vígasság, tréfaszó, mulatság
Énelőttem csak álom.

Kihez folyamodjam, fejem kire hagyjam,
Nincs, ki lenne oltalmom,
Melyik atyafiság, vagy igaz barátság
Lehetne még gyámolom,
Semmi atyámfia, ki pártomot fogja,
Néncsen senki orvoslóm.

Az is ki régenten vidámított engem,
Nem lehet vigasztalóm,
Mert elrekesztetett, tőlem megvettetett,
Ott nem lehet oltalom,
Megholt remétségem, nőttön nő ínségem,
Ront szívbeli fájdalom.

Sohol vigasztalást, sohol megnyugovást
Nem lel elbágyadt szívem,
Holtomig így élek, búrul búra kelek,
Hull óránkint sok könyvem,
Könnyebb volna egyszer, nem egy nap ezerszer,
Múlnék szomorú életem.

Mindenfelé kapok, mint kit hánnak habok,
S búval terhelt elmémet
Sokfelé fordítom, hol lenne orvosom,
Ki szomorú életemet
Szánva segéte né, buba enyhéte né
Sok kint látó szívemet.

Valami ég alatt vagyon, mégsem adhat
Nékem már csendességet,
Akárhova menjek, akármit szemléljek,
Szerez keserűséget,
Mint szüntelen lánggal Ethna, úgy szívem áll
Buba, s szenved ínséget.

Egy állhatatlan szív, ki hozzám nem lesz hív,
Oka sok gyötrelmimnek,
Kik addig nem szűnnek, még nem megemésztnek,
Nincs száma sebeimnek,
Mert szívem olyannak rabja, ki prédának,
Adta bú veszélyének.

Keményebb mágnésnál, vadabb a Tigrisnál
Látván könnyhullásimot,
Óránkint neveli, és csak megneveti
Iszonyú fájdalomimot,
Mintha nem illetné, sőt nemis értené
Keserves panaszimot.

Hogy lehetne immár szívembe esvén kár
Mégis jót reménlenem,
Ez elsenyvedt szívvel, szomorú elmével
Valaha vígan élnem,
Nincs semmi haszna már, ám meddig éljek bár,
Holtig így kel gyötrődnöm.

Azért immár nékem megunt bús életem
Szörnyű halál gyanánt van,
Más nem orvosolhat, más nem vigasztalhat,
Csak az halál, de hol van?
Hol kísik, hogy nem jó, örömöm mert csak ő,
Vigasztal megnyugotván.

XXX.

Más. Nótája: Forog az szerencse, mit...

Világi sok búa, sértegető gondba
Mi a legkeservesebb,
Kit emészt betegség, fájdalmas nagy ínség,
Vagy vesztegeti sok seb,
Óránkint halálát, várja kimúlását,
Ahhoz lévén közelebb.

Halálhoz hasonló, sokszor felömlő,
Rabságbéli gyötrelmem,
Ki szabadulását, sem vigasztalását,
Nem lévén segedelem,
Immár nem várhatja, könyves szemmel látya,
Hogy dolga veszedelem.

Sokszori kárvallás, keserves pusztulás,
Az ki szíveket gyötör,
Vagyonbul néncsenre, ki jut e veszélyre,
Hidd el, hogy nagy, éles tör,
Emésztő gondokkal, reméntelen sorssal
Az szerencse reátör.

Vétkei miatt ha valakit halálra
Üldöznek, mely fájdalmas,
Retteg, nem nyughatik, elméje hányatik,
Minden dolga unalmas,
Egy álma sincs csendes, dolga veszedelmes,
Bús élete siralmas.

De sok, ki majd meghal, oly orvosra talál,
Hogy élete megmarad,
Sokszor szegínységbül, sanyarú ínségbül
Véletlen kincse árad,
Sok nehéz rabságbul, halál kapujából
Életre vígan virrad.

Sok vétkét megbánván, életét jobítván
Nyér kegyelmet fejének,
Rettegési múltván ismét megújulván
Nyugodalma szívének
Megtér, s elfelejti, bűját sem említi,
Örül szerencsésének.

Azért keservesebb, nincsen gyötrelmesebb
Világon az hű szívnek
Állhatatlanságnál, s másón kapó társnál
Gyötrelmesb az elmének,
Ahol bosszúságal, háladatlansággal
Fizetnek az hűségnek.

Orvoslást az ellen, akármeddig éljen
Már soha nem remélhet,
Naprul napra újul, bánatja tüze gyúl,
Csendes órát nem érhet,
Rettegve jár és kél, még árnyéktul is fél,
Nyugodalma nem lehet.

Hűségtelenségbe, s hozzá keménségbe
Ha egyszer kedves társát
Találja véletlen, ohajtja szüntelen
Hű szíve megcsalását,
Hogy kínnal hálálja, mézére mérgét adja,
Siratja megunását.

Hát én szegény lélek, hogy ne keseregjek,
Kinek nagy részem ebben,
Igaz hűségemért, hű szeretetemért
Juték olyan veszélyben,
Mert újul naponkint bánatom, s óránkint
Lánggal bágyad szívemben.

Nem egyszer, de sokszor csapdos ez nagy ostor,
Az ki szenvedhetetlen,
Szörnyűk én fájdalmim, sűrők könnyhullásim,
Károm megtérhetetlen,
Hűségemért jajjal, holtig való bajjal
Fizet ez hűségtelen.

Sok rút rosszabbakért, rossz alávalókért
Cseréli hűségemet,
Éppen megvetette, szívéből kiúzta
Tökéletes szívemet,
Meg sem esik szíve, nem tér hozzám kedve
Látván sok gyötrelmimet.

Mert akárhol legyek, akármit szemléljek,
hull az könyv szemeimből,
Akarmit műveljek, üljek avagy keljek,
Ki nem szakad elmémből,
Hogy úgy porba ejtett, vagyok kivettetett
Édes egyem szívéből.

De hiszem, az Isten meg szán végre engem,
Kiveszen e világból,
Hamar megvígasztal, boldog halál által
Kisegít kínjaimból,
Beköti sebemet, gyógyítja lelkemet
Csak az ő jóvoltából.

XXXI.

Vers. Vers.

Minthogy verseimbe,
Bút lelek mindenbe,
Nő az kín szívembe,
Senki orvos ebbe
Nem lehet, csak menybe,
Az ki szükségembe
Segéthet ügyembe,
Szörnyű gyötrelmembe,
Azért őhosszája kiáltok ínségembe.

XXXII.

Vers.

Békességes tűrést adj édes Jézusom,
Hogy meg ne bántsalak megválto Krisztusom,
Kétségbeeséstől őrizz, oh, Istenem,
Szűnjék meg, ha tetszik, én súlyos keresztem.

XXXIII.**Ének. Nótája: Oh, én reménten...**

Elbágyadt lelkeknek, szomorú szíveknek

Ki vagy vigasztalója,

Gyámoltalanoknak, ügyefogyattaknak

Erős oltalmazója,

Mennybéli Istenség, uralkodó felség,

Üdvösség megadója.

Te hozzád kiáltok, ki férgesked vagyok,

Figyelmezz kérésemre,

Látod gyötrelmimet, fájdalmas szívemet,

Tekints szívem sebire,

Irgalmas szemeddel s hatalmas kezeddal

Jöjj el segítségemre.

Mert sok bánatoknak, szörnyű fájdalmaknak

Estem mély örvényibe,

Kik óránként nőnek, csoportosan gyűlnek

Én szomorú szívembe,

Nem lelek vidulást, sem semmi nyugovást

Nagy keserűségembe.

Sokfelől ostromol, s ugyan reám omol

A keresztnek zápora,

Nincs kinek folyamnom, segedelmét várnom,

Mert Felséged ostora

Reám eresztetett, szívemre vettetett

Hitemnek próbájára.

De gyarlóságomat, s erőtlen voltomat

Oh, Úristen, jól látod,

Hogy bánatim terhét, ostromló erejét

Nem bírhatom, te tudod,

Segedelmed nélkül reménségem meghűl,

S hitem ha nem táplálod.

Ha tenéked tetszik, nekem jómra esik,
Vedd el vállamnak terhét,
Aki oka búmnak, gyakor siralmomnak,
Fordítsad annak szívét
Hozzád, hogy meg térjen, s hű szívvel legyen
Hozzám, s megbánja vétkeit.

Vígasztalj meg, kérlek, mert ha csak így élek,
Nem erősít jóvoltod,
Reménségem meghűl, kicsinségem eldől,
Hogyha hatalmas karod
Engem nem támogat, lelkem nem szolgálhat
Úgy, azmint te kívánod.

Mert bánatim miatt sokszor lelek hibát
Az én imádságomba,
S az ördög akadált vet és nevel dagált
Azzal buzgóságomba,
Hitembe csökkenjen, izgat, kételkedjem
Nagy irgalmasságodba.

Vígasztalj meg azért Szent Fiad nevéért,
Add meg kívánságomat,
Ha tetszik kérésem, ne bocsásd üresen
Én foháskodásimat,
Hadd viduljon szívem, s téged áldjon lelkem,
Szüntesd sok siralmimat.

Ha pedig tovább is ez öldöklő tövis
Sérte akaratodból
Szomorú szívemet, kérlek, hogy hitemet
Erősíts jóvoltodból,
Ha holtig is érzem ostorodat, vészem
Jó szívvel, mint Atyámtul.

Csak Jóbnak tűrését, Ábrahámnak hitét
Oltsad az én szívembe,
Én reménségemet s erőtlenségemet
Támogasd, hogy semmibe
Ellened ne vétsek, csak tenéked éljek,
Bízam ígéretedbe.

Bocsásd meg bűnömet, melyekkel ellened

Vétvén sujtolásodat

Vontam bús fejemre, szomorú lelkekre

Ez látogatásidot,

Adjad, hogy hasznára és lelkem jóvára

Érezzem ostorodat.

Éltemet, lelkemet, elbágyadt szívemet

Én, Uram, néked adom,

Bűneimmel búmat, könyvhullátásimat

Szent kezedbe ajánlom,

Mert ha te igazgatsz, tudom, veszni nem hagysz,

Soha kárát nem vallom.

Szerelmes Fiadért, annak haláláért,

Kérlek, viseld gondomat,

Tekintsed érdemét, kiontott szent vírét,

Halld meg kiáltásomat,

Vezérelj éltemet, hogy tisztán lelkemet

Tartsam s gondolatimat.

Hogy hozzád bűnömből, megtérhessek szívből

Tartván pönitenciát,

Adj gyökeres hitet, égő szeretetet,

Ki által bűn ruháját

Rólam le vethessem, s tőled elnyerhessem

Üdvösség koronáját!

Ámen.

XXXIV.

Vers.

Keresztfán halál meg szerelmes Jézusom,
Hogy nékem is légyen keresztre vágásom,
Tégedet követvén keresztt legyen sorsom,
S békességes tűrésbe megmaradásom.

Oh, szerelmes Jézus, szívemnek öröme,
Adjad, hogy csak hozzád lángaljon szerelme
Szívemnek, s ne legyen nehéz semmi terhe
Az keresztnak rajta, hogy el ne visellje

Örömtől éretted, s terhétől ne féljen,
Mely által, Úr Jézus, szerelmedben éljen,
Kereszt nehéz voltátul ő ne rettegjen,
Csak egyedül téged szeretvén tiszteljen.

XXXV.**Más. Nótája: Egekbe lakozó
szentséges
Háromság... (Balassa Bálint)**

Panaszolkodásimnak sok ínségébül
Kiáltok, Úristen, bűn setéségébül,
Vétkeimnek igen dohos örvényébül
Szabadíts, kérlek, meg az bűn tömlöcébül!

Ez bűnökkel megtölt keserves lelkemnek,
Kárhózat kínjátul rettegő szívemnek,
Te adhatsz jó irat búzhođt sebeimnek,
Légy megbocsátója, kérlek, bűneimnek.

Terhe, íme mint nyom, jaj, sok vétkeimnek,
Nevededik árja az én félelmemnek,
Árad erős habja keserűségemnek,
Emészt szörnyű kínja bűnöm fekélyének.

Rettenetes kétség szélin tátongónak,
Segedelmét, Uram, csak tőled várónak,
Mennyei hazáját szívből óhajtónak,
Légy kegyelmes, Uram, bűnös szolgálódnak.

Ördög kötelével kötözöt rab vagyok,
Bűnnek tömlöcéből, Uram, hozzád vágyok,
Jaj, ne hagyj elvesznem, mert bűneim nagyok,
Lám kezéd munkája és férgesckéd vagyok.

Csak az te jóvoltod segített Dávidnak,
Tömlöcbe jajgató Manasses királynak,
Segedelmek voltál, Úr Jézus, sokoknak,
Engedd, hogy számokba lehessek azoknak.

Zokogó siralmim kegyes füleidbe
Jussanak, oh Uram, színed eleibe,
Jaj, ne hagyj elvesznem az én bűneimbe,
Lám nincs semmi hiba kegyelmességedbe.

Ím látod, senkibe nincsen remétségem,
Világba nem lehet nékem segítségem,
Mert sok az én vétkem, nem lehet mentségem,
Te szent véred által lehet üdvösségem.

Keserves lelkemet a te szent nevedért,
Mosd meg bűneimből kiontott víredért,
Ne vess kárhozatra kínos haláloedért,
Érttem is megholtál, bűnös szolgálóédrt.

Az te eltévedett gyenge Juhocskádot,
Keresd fel, Úr Jézus, mutasd jóvoltodot,
Az te jobb kezeddel nyújtsad irgalmadot,
Jaj, kétségben esni ne hagyj szolgálódot.

Te nem örülsz, Uram, az én halálomnak,
Kérlek tégy eleget tött fogadásodnak,
Ha hozzád megtérek, nem adsz kárhozatnak
El nyelni, s torkába esnem a sátánnak.

Azért segítségül, Uram Jézus, hílak,
Vétkeimet utálván tégedet óhajtlak,
Meggyógyításomra, édes Jézus, várlak,
Hiszem, megsegítesz, mert szívből óhajtlak.

Szerelmes Jézusom, én orvoslásomra
Ne késsél, de jöjj el én gyógyításomra,
Szent nevedért tekints az én siralmimra,
Emlékezzél, kérlek, tött fogadásodra.

Igaz hitből nevedbe hogy ha mit kérek,
Az te jóvoltodból mindeneket nyerek,
Ne irtózzál tőlem, noha bűnben élek,
Szent nevedért véreddel mosogás, s élek.

Drágalátos Jézus, csak tenéked éljek,
Híven szolgáljalak, senkitől ne féljek,
Valamit te uralsz, én mindent gyűlöljek,
Minden gonoszságot nagy távul kerüljek.

Oh, adj töredelmes, áhítatos lelket,
Bűnön siránkozó, buzgó, tiszta szívet,
Penitenciára hajlott igaz kedvet,
Kérlek, Uram Jézus, hadd dícsírjem neved.

Nagy sok jóvoltodért légyek hálaadó,
Hittel, szeretettel tehozzád állandó,
Bűnemet elhagyván csak téged szolgáló,
Az gonosz vétkeket mindenkor útló.

Ily rút bűneimből szépen kitisztulván,
Sok gonoszságimbul is meg megújulván
Éljek igasságba, csak téged imádván,
Tiszta szívből az te nagy nevedet áldván.

Az több bűnösnek is példája lehessek,
Hogy, Uram, tőled oly kegyelmet nyerhessek,
Holtom után véled, szép Jézus, élhessek,
Sokszámú szenteddél menybe örvendhessek.

XXXVI.

Vers.

Könnyebbséget érzek szörnyű gyötrőlemben,
Az egy vigasztalás elbágyadt szívembe,
Hogy már nem sokáig leszek ez életben,
Csendes halál után örvendezek mennyben.

Ámen.

I. (XXXVII.)

Új ének. Nóta: Mit bízik e világ...

Oh irgalmas Isten, ki vagy te népednek
Oltalmazó atyja igaz híveidnek,
Látod minden felől ellenünk mint jőnek,
Szörnyű ragadozó
Juh ruhába járó
Farkasok s elnyelnek.

Ha te nem segítesz, mi meg nem állhatunk,
Az lelki vakságra szörnyen tántorodunk,
Reánk agyarkodó fogoktól rettegünk,
Jöjj, ne hagy elvesznünk
És kétségbe esnünk,
Jövel segítségünk!

Föltötték magokba hogy eltöröljenek
Ez földnek színéről, semmivé tegyenek,
Lelkünk ismeretén is urak legyenek,
Emberi találmánt,
Kit szent lelked utált
Velünk hitessenek.

Tiltják és csúfolják a te szent igédet,
Útálják, kik tisztán tiszteljük nevedet,
Véred hullásával nyert szent érdemedet,
Megvetvén üldözik,
S arra kínszerétk
Az te híveidet.

Más közbejárókat keresnek magoknak,
Jótéteményekbe igen bizakodnak,
Szerelmes Jézusom, veled nem gondolnak,
Kezek munkájának,
Az kőnek és fának
Térdet-fejet hajtnak.

Népednek pásztori a te házaidbul
Kiűzettek te szent templomidbul,
Jaj, nincs maradások, űzetnek egy helybül
Másra, s megölettek,
Sok vért kiöntöttek
Az te híveidből.

Tapsolván örülnek az mi siralmikon,
Keményül kőszívek nyomorúságinkon,
És hatalmaskodnak minden javainkon,
Meggzűnt az énekszó,
Hallatik csak jajszó,
Az mi utcáinkon.

Sohol nem maradhat te néped békével,
Akárhová menjen, de ők sietséggel
Ottan feltalálják, s nagy veszedelmével
Újabb praktikákkal,
Kigondolt csudákkal,
Fogyatják fegyverrel.

Elcsalják, csábítják az gyengehitőket,
Rabság alá vetik azoknak lelkeket,
Új találmányokra hajtják szegényeket,
Az csak kívánságok,
Hogy győljön jószágok,
Töltik szekrinyeket.

Te szent igéd helyett miként kereskednek,
Jövendő bűnöket pénzért elengednek,
Tiltják az Szentírást, kiből mint higyjenek,
Meg ne tanulhassák,
S végét ne szakasszák
Ő jövedelmeknek.

Tiszta élet színe alatt, ím, mint élnek,
Fajtalan tobzódók Istentől nem félnek,
Az szent házasságot tartják nagy véteknél,
S tiltják, példát adnak
Ők az hallgatóknak,
S nincs tilalma ennek.

Óh, szerelmes Atyánk, essék meg te szíved,
Látod az ínséget, kit szenved te néped,
És jusson eszedbe igaz ígíreted,
Mondván, ne félj népem,
Pokol kapuja sem
Állhat meg ellened.

Hivunk segítségül, az mint parancsoltad,
Oh, ne hagyj elesnünk, s hitünket támasszad,
Erősétsed kérlek, hogy az mint meghagytad,
Te benned remélnjünk,
S azoktól ne féljünk,
Az kik nem árthatnak.

Mert nem ölik meg az hallhatatlan lelket,
Ha kínzások által próbálják az testet,
Feltámasztja Isten, s ád örök életet,
Az sok jajszó után,
Üdvösségnek útján
Mevígasztal minket.

Ámen.

II. (XXXVIII.)

Más, egy Tót ének, Shlubokosti Serca meho nota.

Csinálta, mikor Isten súlyos nyavalyába megsegítette.

Oh, hogy adhassak hálákat néked édes Jézusom,
Én megváltó Krisztusom,
Ki az halál kapujából kihoztál, segítségem,
Jézus, én reménségem.

Nem nézted bűnös voltomat, lehajtád füleidet,
Kinyújtván kezeidet,
Eljöttél segítségemre meghallván könyörgésem,
Jézus, én reménségem.

Rettenetes fájdalmimat kegyes szemmel tekintéd,
S azokat megenyhítéd,
Midőn mindnyájan elhagytak, te adtál én mellettem,
Jézus, én reménségem.

Én bűneimtől rettegven nagy sokságát számláltam,
Tehozzád kiáltottam,
Kegyes füleidbe hatott én hibás könyörgésem,
Jézus, én reménségem.

Az te gyógyító szent kezed elbágyadt tagjaimat,
Orvoslá fájdalmimat,
Midőn azoknak soksága szintén lenyoma engem,
Jézus, én reménségem.

Te nem adtál az halálnak, életbe megtartottál,
Jóvoltodbul megáldál,
Tömlődbe szedvén könyvemet megvigasztalál engem,
Jézus, én reménségem

Más, egy Tót ének, Shlubokosti Serca meho nota.
Csinálta, mikor Isten súlyos nyavalyába megsegítette.

Oh, ki mondhatná ki, Uram, te irgalmasságodat,
Kegyelmes jóvoltodat,
Ki óránként velem közlesz, szeretvén táplálsz engem,
Jézus, én reménségem.

Adjad szent lelkedet, Uram, hogy soha ne felejtsem,
Jóvoltodat, én kincsem,
Sőt mindenkor dicsírhessem én hálaadó lelkem,
Jézus, én reménségem.

Bűneimet megútván igaz szolgálód legyek,
És csak tenéked éljek,
Virágozzék én szívembe hozzád való inségem,
Jézus, én reménségem.

Ne hagyj el kérlek engemet, légy ezután is velem
Mind holtomig, s én szívem
Egyedül téged óhajtsz, Jézus, édes szerelmem,
Jézus, én reménségem.

Holtom után penig vegyed tehozzád én lelkemet,
Nézhesse szent színedet
Áldván örökké nevedet, jövel én segítségem,
Jézus, én reménségem.

Ámen

III. (XXXIX.) Más Nótája.

Mi lelkünk világossága,
Juhaidnak jó pásztora,
Tekints kegyes szemmel alá,
Jusson hozzád néped szava,

Melyet te hozzád bocsátunk,
És könyves szemmel kiáltunk,
Jöjj el, ments meg, segítségünk,
Látod, mely szörnyű ínségünk.

Kit bűnünkért érdemlettünk,
Az te haragodban estünk,
Idegen nemzet van rajtunk,
Jaj, igen sanyargattatunk.

Ránk jöve, mint az zsidókra
Szörnyű egyiptomi iga,
Nincs életünknek oltalma,
Mert ingerlettünk haragra.

Pusztítják édes hazánkat,
Elvonják mi javainkat,
Nevetvén mi siralminkat,
Csikorgatják ránk fogokat.

Még lelkünkbe is gyötrennek,
Az igaz hitért gyűlölnék,
Egy helyből másra üldöznek,
Templomidbul kiűztenek.

Ez kis helyre szorult néped,
Hogy tisztán tiszteljen téged,
De ha nem oltalmaz kezed,
S meg nem esik rajtunk szíved,

Föltötték hogy háborgatnak,
És hitünkbe meg nem hagynak,
Fegyverrel arra hajtanak,
Az mit magok gondoltanak,

Avagy bujdosókká tesznek,
Az kik állunk őellenek,
Minket koldulni kiűznek
Hazánkból, avagy megölnék.

Szent kezedbe vagy szívek,
Tudod mi igyekezetek,
Romlásunkra mit szerettek,
És céljokat kit feltöttek.

Tedd semmivé tanácsokat,
Verd az földhöz hatalmokat,
Csúfold meg találmányokat,
Szánd meg az mi siralminkat.

Állíts helybe, szent nevedért,
Tiszteletedet, fiadért,
Tarts meg a te jóvoldodért,
Szánj meg fiad érdemiért.

Evangéliomod, kérünk,
Hogy prédikáltassék nekünk,
Tisztán megmaradván köztünk
Virágozzék hittel szívünk.

Hogy kisededink is láthassák,
Mi az lelki világosság,
Igazán megtanulhassák,
És szívekbe megtarthassák.

Te szent igédet szeressék,
Az mit hagytál, azt megértsék,
És tiszta szívvel kövessék,
Szent nevedet dicsőítsék.

Holtok után pedig mennybe,
Adjad hívek seregébe,
Velünk együtt nagy örömben,
Dícsérjének, Uram, mennybe!

IV. (XL.)

Sok titkos gondolat, jaj, mely szörnyen fáraszt,
Időmnek jobb korán kímíletlen aggaszt,
Felyhők szaporodnak sok sóhajtásimmal,
Ágyamot áztatom könnyhullatásimmal.

V. (XLI.)

Németből fordított új ének

Ach wie nichtig

Oh, mulandó s változandó az ember élete,
Ki mint egy köd megjelenik,
Ottan mindjárást eltűnik,
Úgy az mi életünk múlik.

Oh, mulandók változandók az ember napjai,
Mint sebes víz áradása,
Tartóztatlan folyása,
Úgy az mi időnk állása.

Oh, mulandó s változandó az ember öröme,
Mint változnak idők s órák,
Békesség, had sötét s világ,
Úgy az öröm is elhervad.

Oh, mulandó s változandó az ember szépsége,
Mint az szép virág meghervad,
Ha erős szél reá fuvand,
Úgy a szépség is megfonnyad.

Oh, mulandó s változandó az emberi erő,
Ki oly bátor mint oroszlány,
Óriással is szemben áll,
De meg győtri azt az halál.

Oh, mulandó s változandó az ember szerencséje,
Ki forog mint egy kereken,
Egyik helybül másra megyen,
És meg nem állhat egy helyen.

Oh, mulandó s változandó világi bőcsület,
Kinek ma kezét csókolják,
Majd Isten gyanánt imádják,
Holnap lábokkal tapodják.

Oh, mulandó s változandó emberi okosság,
Az ki tud bölcsen beszélni,
És másoknak tanácsolni,
De el kell annak is múlni.

Oh, mulandó s változandó az ember tudománya,
Az ki szép invenciákat,
Kitalál ékes munkákat,
Halállal végzi azokat.

Oh, mulandó s változandó e világi sok kincs,
Kit árvíz és tűz elveszthet,
Porrá és hamuvá tehet,
Örökké tartó nem lehet.

Oh, mulandó s változandó világi uraság,
Ki fen áll nagy hatalomban,
De nem maradhat meg abban,
Feküdni kell koporsóban.

Oh, mulandó s változandó ez világ pompája,
Az ki bíbort, bársonnt viselt,
Mások felett tiszteltetett,
Az sírban elfelejtetett.

Oh, mulandó s változandó ember minden dolga,
Mert majdan minden elmúlik,
Csak az kik az Istent félik,
Azoknak jutalmok fínlik.

Oh, megváltóm, szabadítóm, szerelmes Jézusom,
Erősítsed én hitemet,
Hogy semmi mulandó tőled,
El ne szakassza szívemet.

VI. (XLII.).

Vers.

Nyomoruságidban kesergő bús szívem,
Mit remélsz, hogy naprul-napra nehéz terhem
Nő, súlyos keresztet földig nyomott engem,
Mikor vidámulsz meg, s hagysz csendességem.

Meddig tart az Isten ez öröm étellel,
Mikor jelenik meg ő segedelmével,
Szörnyű fájdalomot orvosló kezével,
Mikor tapogatja sebem kegyelmével.

Ő tudja legjobban, az meddig rendelte,
Mert ő könyveimet tömlőibe szedte,
Noha kereszt által sujtolta és verte
Bűnös szolgálóját, de meg nem vetette.

Irgalmas szemével reám tekint végre,
Szívemet emésztő szörnyű ínségemre,
Felemel az porbul, emel dicsőségre,
Meggzán s viszen mennyben ő dicsíretére.

VII. (XLIII.)

Más vers.

Vále, haszontalan sok könnyhullatásim,
Vále, szívemésztő gyakor sóhajtásim,
Vále, tinektek is gyakor jajmondásim,
Válét mondok nektek immár búsulásim.

VIII. (XLIV.) Németből fordított új ének Oh Jesu Christ Mein Lebenslicht.

Jézus, életem világa,
Reménsége és pásztora,
Ez földön zarándok vagyok,
Terhesek bűneim s nagyok.

Mely messze út van előttem,
Menvén színed eleiben,
Az hol van egy igaz hazám,
Kit szerzél szent véred árán.

Igen gyarló s bágyadt szívem,
S bűnös testem is erőtlen,
De kiált hozzád én lelkem,
Vigy haza hozzád, én Istenem.

Azért bátoríts kínodért,
Midőn az halál kínja sért,
Enyhíts vérverítékedért,
Oldj meg kötöztetésedért.

Ostorral s arcul csapásod,
Mossa le az rút bűn mocskot,
Koronád s csúfoltatásod,
Vígasztaljon szent halálod.

Uram, az te szomjúságod,
Keserű epeitalod,
Mikor semmi meghülésem
Nem lesz, legyen erősségem.

Te szomorú kiáltásod
És világbul kimúlásod
Oltalmazza az pokoltul,
Lelkemet az örök lángtul.

Az te szentséges öt sebed
Legyen nekem kőfal helyett,
Az hol bátran éljen lelkem
Az pokol hollója ellen.

Mikor elmúlik szólásom,
Szent lelked bennem kiáltson,
Mikor befogják szememet,
Vezérelj menybe lelkemet.

Te végső szód szövétnekem
Legyen, hogy az halál nekem
Által veri én szívemet,
Vígan hajtsam le fejemet.

Kereszted legyen támaszom,
Koporsód nyugvó szállásom,
És fejér gyolcsod szememet
Fedje, ruhásván lelkemet.

Szeged helyeidért adjad,
Lássam elválasztásodat,
Nyílt sebéirt oldalodnak
Tartsd meg lelkét szolgálódnak!

Kimúlásod reménségem,
Hogy hozzád visz mennyben engem,
Nyisd meg kegyelmed kapuját
Elhóvván életem célját.

Ítéletkor feltámasszad
Szolgálódat, és állassad
Jobbod felől, s ne eresszed
Rá szörnyű ítéletedet.

Úgy fog testem megújulni,
És mint a nap fog fínleni,
Hasonlítván szent testedhez,
S az angyalok szépségéhez.

Oh, mely nagy örömöm légyen,
Az angyalokkal éneklek,
S az hívekkel szent nevedet
Áldom, nézvén szent színedet.

IX. (XLV.)

Az Párkák fonala, napjaimnak száma
Vajon mikor szakad el,
Ki soha semmi jót, csak gyötrelmet s gondot
Látok, és bús éltemmel
Vagyok megterhelve, mintha világ terhe,
Nyomna ily szörnyűséggel.